

Beslutningsforslag nr. B 95. Betænkning afgivet af Finansudvalget den 25. maj 2005

Betænkning og indstilling

vedrørende

den af statsrevisorerne afgivne endelige betænkning over statsregnskabet for finansåret 2003

1. Udvalgsarbejdet

Statsrevisorerne afgav den 30. marts 2005 den endelige betænkning over statsregnskabet for finansåret 2003 og foretog i overensstemmelse med grundlovens § 47, stk. 3, indstilling til Folketingets beslutning med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2003. Statsrevisorerne indstillede i lighed med tidligere år, at statsregnskabet godkendes.

Møder

Finansudvalget påbegyndte behandlingen af endelig betænkning den 20. april 2005 og har behandlet betænkningen samt de af statsrevisorernes afgivne beretninger i en række møder.

Spørgsmål

Udvalget har løbende behandlet statsrevisorernes beretninger og de rigsrevisorrapporter, der ligger til grund for disse, efterhånden som de har foreligget, og har også i forbindelse hermed eller f.eks. i forbindelse med gennemgangen af de årlige bevillingslovsforslag stillet spørgsmål til eller anmodet om samråd med ministre, hvor der har været anledning hertil.

2. Indstilling og politiske bemærkninger

For så vidt angår statsrevisorernes beretning nr. 1/03 om Undervisningsministeriets tilsyn med Luftfartsskolen bemærkes, at Finansudvalget i længere tid har fulgt denne sag. Allerede i udvalgets betænkning og indstilling over statsregnskabet for 2001 omtaltes sagen, og Finansudvalget havde i denne anledning undervisnings-

ministeren i samråd den 19. november 2003. Ministerens talepapir til samrådet er optrykt som bilag til denne betænkning. Udvalget er enig i, at undervisningsministeren har udvist passivitet og manglende konsekvens i det økonomiske tilsyn med Luftfartsskolen og kan i denne forbindelse tilslutte sig statsrevisorernes opfattelse af,

- Folketingets Forretningsordens § 54 alene omfatter Folketingets interne arbejdsfordeling mellem Udvalget for Forretningsordenen og de øvrige udvalg,
- at denne bestemmelse ikke vedrører en ministers forpligtelse til at svare statsrevisorerne, samt
- bestemmelsen ikke afskærer statsrevisorerne fra at kritisere en minister for ikke at have levet op til sit ansvar.

Hvad angår statsrevisorernes beretning nr. 13/03 om Trafikministeriets koncernstyring har statsrevisorerne i bemærkningerne til denne beretning bl.a. kritiseret det utilstrækkelige tilsyn, som Trafikministeriet har ført med Banedanmark. Trafikministeriet har først meget sent fulgt op på Banedanmarks mangeårige problemer med økonomi- og produktionsstyring – som stadig ikke er løst tilfredsstillende...

Finansudvalget er enig i, at der knytter sig en række problemer til Banedanmarks virksomhed og har derfor bl.a. på baggrund af en række konkrete sager, som er forelagt for udvalget af trafikministeren (nu: transport- og energiministeren), anmodet statsrevisorerne om en revisionsmæssig undersøgelse af Banedanmarks overtrædelser af gældende bevillingsregler, af Banedan-

marks økonomistyring og af Transport- og Energiministeriets tilsyn. Finansudvalget vil følge denne sag nøje og vil herunder, når statsrevisorernes beretning om sagen foreligger drøfte, om udvalget vil lade beretningen indgå i eller optrykke som bilag til en af Finansudvalget afgiven beretning om sagen.

Udvalget forudsætter, at ovennævnte bemærkninger og den i beretningerne samt i endelig betænkning i øvrigt rejste kritik allerede har givet de berørte ministerier og styrelser anledning til dybtgående overvejelser om en forbedring på de punkter, som omfattes af kritikken.

Udvalget indstiller herefter i overensstemmelse med statsrevisorerne følgende:

**Forslag til folketingsbeslutning
i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til
statsregnskabet for finansåret 2003**

Statsregnskabet for finansåret 2003 godkendes.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Peter Christensen (V) Svend Erik Hovmand (V) Flemming Damgaard Larsen (V) nfm.

Troels Lund Poulsen (V) Tina Nedergaard (V) Kristian Thulesen Dahl (DF) fmd.

Karin Nødgaard (DF) Christian Wedell-Neergaard (KF) Pia Christmas-Møller (KF)

Jan Petersen (S) Lene Jensen (S) Klaus Hækkerup (S) Lissa Mathiasen (S)

Henrik Sass Larsen (S) Morten Helveg Petersen (RV) Ole Sohn (SF)

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurinn og Fólkaflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende B 95

Bilagsnr.	Titel
§ 20 bilag 8 (2003-04)	Undervisningsministerens talepapir fra Finansudvalgets samråd den 19. november 2003
FIU alm. del bilag 48 (04-05 2.saml.)	Ad gennemgang af statsrevisorernes endelige betænkning over <u>s</u> Statsregnskabet for finansåret 2003

Bilag 2

Folketingets Finansudvalg Christiansborg
I fortsættelse af min besvarelse den 19. november 2003 under samråd af udvalgets samrådspørgsmål A (§ 20 – bilag 1) fremsender jeg vedlagt det talepapir, som jeg benyttede under samrådet. Jeg har samtidig hermed sendt talepapiret til statsrevisorerne til orientering. Når jeg har sendt min redegørelse om sagen til statsrevisorerne, vil jeg som lovet under samrådet samtidig fremsende redegørelsen til udvalget til dets orientering. Med venlig hilsen Ulla Tørnæs

TALE § 20 - bilag 1, sp. A Dato: 19. november 2003 Antal sider foruden denne: 12 **Tale:** Folketingets Finansudvalg udbeder sig et samråd med mig, oprindeligt aftalt til den 5. november 2003, men efterfølgende ændret til den 19. november 2003 som følge af finanslovsforhandlingerne, til drøftelse af følgende spørgsmål. **Spørgsmål A** "Ad statsrevisorernes beretning 1/03 om Undervisningsministeriets tilsyn med Luftfartsskolen Der ønskes en orientering om ministerens vurdering af beretningen samt om, hvilke initiativer ministeren påtænker at tage med henblik på at følge op på beretningens anbefalinger og konklusioner." **Svar** I henhold til § 18, stk. 2 i lov om revisionen af statens regnskaber mm. påhviler det ministeren inden fire måneder efter statsrevisorernes fremsendelse af en beretning at afgive en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til.

2 Jeg skal i henhold til lov om revision af statens regnskaber mm. afgive min redegørelse til statsrevisorerne senest den 21. februar 2004. Rigsrevisors beretning og statsrevisorernes bemærkninger hertil har allerede givet mig anledning til at følge op internt i ministeriet i forhold til nogle væsentlige forhold, som jeg har ment krævede en hurtig reaktion fra min side over for dels ministeriets øverste ledelse, dels alle ministeriets medarbejdere. Jeg har således umiddelbart efter modtagelsen af beretningen med statsrevisorernes bemærkninger indskærpet og understreget, at ministeriets øverste ledelse bør udvise den fornødne vilje til at reagere, så forholdene

hurtigt kan afdækkes og udbedres. På baggrund af bemærkningerne i rigsrevisors beretning om manglende sagsdokumentation og journalisering er det samtidig på min foranledning over for samtlige medarbejdere i ministeriet blevet præciseret, at skriftlig dokumentation i alle relevante sagsgange skal udarbejdes og journaliseres. Min redegørelse til statsrevisorerne er under udarbejdelse, og det kræver nogle meget grundige overvejelser – sagens alvor taget i betragtning. Jeg er derfor endnu ikke færdig med mine overvejelser. Når jeg er færdig med mine overvejelser, og min redegørelse sendes til statsrevisorerne, tilbyder jeg samtidig at sende den til

3 Finansudvalget til orientering. På nuværende tidspunkt kan jeg derfor alene orientere Finansudvalget om min foreløbige vurdering af beretning (1/03) om Undervisningsministeriets tilsyn med Luftfartsskolen. Jeg vil i dag også redegøre for de initiativer, der er taget inden for de sidste knap to år for at forbedre ministeriets økonomiske tilsyn med uddannelsesinstitutionerne. Nu først min vurdering af beretningen. Det er min umiddelbare vurdering, at beretningen er både grundig og systematisk. Luftfartsskolens virksomhed og økonomi beskrives udførligt for perioden 1997-2002. Beretningen belyser således relevante problemer i forhold til skolens budget- og økonomistyring, løn- og ansættelsesforhold, indkøb og leasingaftaler, leje og køb af DC 10-flysimulator, omkostningsfordeling mellem ordinær og indtægtsdækket virksomhed, samt Luftfartsskolens daværende ledelse og bestyrelse. Beretningen indeholder også i punkterne 66 – 70 en beskrivelse af Luftfartsskolens og - efter fusionen - TEC's deltagelse i den 5-årige aftale om uddannelse af piloter ved Luftfartsskolen. Aftalen blev godkendt af Finansudvalget ved Akt 307 af 21. juni 2000. Ophøret i år af tilskuddet efter aftalen er også beskrevet i beretningen. Endelig er spørgsmålet om overvejelserne i TEC's

4 bestyrelse om pilotuddannelsens fremtid beskrevet. Jeg har også bemærket, at det af beretningen fremgår, at den gældende lovgivning giver passende reaktionsmuligheder til, at ministe-

riet ved det løbende tilsyn kan reagere over for skoler, der kommer i økonomiske vanskeligheder og/eller overtræder gældende regelsæt. Afgørende herfor er naturligvis, at ministeriet i tide reagerer over for de institutioner, der ikke følger reglerne. Jeg vil derfor også orientere om de initiativer, der er taget og gennemført inden for de seneste knap to år. Initiativer, der har medført et mærkbart løft i kvaliteten af ministeriets økonomiske tilsyn. Rigsrevisors beretning indeholder da også en beskrivelse af sådanne initiativer. For det første besluttede ministeriets ledelse i 2002 at forankre ansvaret for at styrke ministeriets samlede tilsyn entydigt. [Det nye tilsyn skal sikre: at tilsynsindsatsen målrettes ud fra risiko- og væsentlighedskriterier at der anlægges et sektorperspektiv at der er en klar og hensigtsmæssig opgavefordeling i tilsynet, herunder mellem ministeriet og revisorer at tilsynet gøres analytisk og udviklingsorienteret

5 med henblik på at gøre institutionerne selvhjulpne at der sker en professionalisering af de enkelte tilsynsfunktioner i ministeriet.] For det andet har ministeriet i 2002 med virkning fra gennemgangen af institutionernes regnskaber for 2001 indført en ny screeningsprocedure. Denne procedure sikrer, at ministeriet så hurtigt som muligt får overblik over institutionernes økonomiske stilling, og at ministeriet på den baggrund kan prioritere varetagelsen af ministeriets økonomiske tilsyn således, at der i tide kan reagere over for institutioner, der har økonomiske vanskeligheder. For det tredje er der i ministeriet udarbejdet retningslinjer for behandling af økonomisk nødlidende institutioner med det formål at sikre en ensartet, systematisk og veldokumenteret sagsbehandling. Endelig vil jeg for det fjerde pege på, at der i de sidste knap to år er sket en meget væsentlig forbedring af ministeriets økonomiske tilsyn i forbindelse med sammenlægninger eller fusioner af uddannelsesinstitutioner. I lyset af den aktuelle sag med Luftfartsskolen er disse forbedringer efter min opfattelse af særlig betydning. Der er således på baggrund af lov nr. 418 af 6. juni 2002 om institutioner for erhvervsrettet uddannelse udarbejdet

6 retningslinjer for ministeriets behandling af fusioner, hvor to eller flere institutioner bliver sammenlagt. Ministeriet foretager som led i en ansøgning om fusion en konkret vurdering af de enkelte fusionspartners økonomi og af den samlede økonomi i den fortsættende institution.

Dette sker med udgangspunkt i ansøgningsmateriale, der består af en sammenlægningsredegørelse, regnskabsoplysninger, resultatopgørelse mv. og ud fra en analyse af institutionernes seneste årsregnskaber. Sammenlægningsredegørelsen skal indeholde en beskrivelse af sammenlægningens perspektiver for opgavevaretagelsen i den nye institution samt institutionernes økonomi og administration samt et udkast til en vedtægt for den fortsættende institution. Regnskabsoplysninger består af en revideret fælles regnskabsopstilling, indeholdende samtlige aktiver og passiver i den sammenlagte institution, og et udkast til åbningsbalance for den fortsættende institution. Endvidere af en revideret en revideret resultatopgørelse, anlægsoversigt og balance for hver af de fusionerede institutioner for den resterende del af regnskabsåret frem til datoen for åbningsbalancen. Endelig skal revisor afgive en erklæring om, hvorvidt kreditorerne i de fusionerede institutioner antages at være tilstrækkeligt sikrede

7 efter sammenlægningen. I de tilfælde hvor økonomisk nødlidende institutioner indgår i fusionen vil ministeriets behandling endvidere fx omfatte andre relevante oplysninger som dokumenter fra behandling af låneansøgningen (fx gældsbreve og lånevilkår) og de kvartalsvise budgetopfølgninger, som institutioner, der har fået et lån som nødlidende, skal indsende til ministeriet. Denne procedure er indført i efteråret 2002. De nærmere regler for godkendelse af sammenlægninger er fastsat i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner. Der er på den baggrund nu etableret et grundlag for at behandle fusioner efter nogle nøje fastlagte retningslinjer. Endelig kan jeg nævne, at det fremgår af regeringens lovprogram for dette folketingsår, at jeg i januar måned vil fremsætte et forslag om ændring af en række love om selvejende uddannelsesinstitutioner. I den forbindelse overvejes eventuelt nye regler for gennemførelse af tilsyn og iværksættelse af sanktioner. Jeg har i et samråd med Uddannelsesudvalget dog oplyst, at det er muligt at jeg vil fremsætte et sådant forslag i en anden sammenhæng. Her vil Rigsrevisionens anbefalinger om sanktionspolitik indgå.

8 I min redegørelse til statsrevisorerne vil jeg naturligvis forholde mig til beretningens konklusioner og anbefalinger, herunder om spørgsmå-

let om opfølgning dels i forhold til den daværende bestyrelse ved Luftfartsskolen, dels internt i ministeriet. Hvis det måtte blive relevant, vil jeg i min redegørelse til statsrevisorerne også berøre spørgsmålet om TEC's bestyrelses beslutning om pilotuddannelsens fremtid og et eventuelt behov for opfølgning herpå. Jeg har som nævnt

endnu ikke afsluttet mine overvejelser, som jeg - på baggrund af rigsrevisors beretning i denne sag og statsrevisorerne bemærkninger hertil - skal foretage med henblik på at afgive min redegørelse til statsrevisorerne. Jeg kan derfor ikke i dag sige noget nærmere om min stillingtagen til disse vigtige spørgsmål.